

Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt. (Openbaring 2:17)

De afgelopen weken hebben we als Fontein ons geloof gedeeld. Marja vertelde haar getuigenis in De Stentor. Meerdere families binnen de Fontein hebben mensen een plek gegeven in hun huisgezin. De dag vóór Kerst hebben we Zuidbroek overspoelt met leuke en hoopvolle acties: het diner voor ouderen door onze jongeren georganiseerd; de kerstmusical voor en door kinderen in de wijk; de kerstwensboom; de X-mas singin avond. Twintig bezoekers op ons Alpha-avonden - elke zondagavond in de afgelopen maanden. De kokers die elke zondagavond een gastvrije maaltijd voorbereiden zoals God straks de zijne voorbereid wanneer de wereld vol wordt van zijn Koninkrijk. We hebben echt veel gedeeld.

Het woord van Jezus vanmorgen roept je terug de binnenkamer in.

Ik ken mensen die een groot geloof hebben en daar nauwelijks over praten. Zij koesteren het geloof zoals mijn vriend dag in dag uit een kettinkje draagt onder zijn kleding met een foto van zijn overleden broer. Verborgen. Dichtbij zijn hart. Zonder dat iemand het ziet of doorheeft. Het woord van Jezus vanmorgen heeft precies die sfeer. Gericht aan een groep joods-christelijke gelovigen die hun geloof hebben uitgedragen dwars tegen de stroom in. Nu zijn ze op. En Jezus nodigt hen uit naar binnen - het verborgene en persoonlijke in.

Het geloof heeft een publieke kant naar buiten toe en een mystieke kant naar binnen toe. Het verborgen manna en de witte steen staan voor het mystieke in het geloof. 'Mystiek' gaat over een stukje weten dat voor jou zo helder en eigen is, dat het niet valt uit te leggen of uit te delen. Meestal komt mystiek raadselachtig en mysterieus over. Want wanneer je dit stukje weten-in-je probeert uit te leggen begin je te stotteren en te haspelen om te eindigen in een ongemakkelijke stilte.

Mystiek betekent dat je jezelf laat wennen aan deze ongemakkelijke stilte. Het is alleen zijn. Bidden zonder woorden. Het is geloven door je bewust te worden van Gods directe aanwezigheid. Voorbij aan wat je voelt en denkt. Gewoonweg God zelf in het stromende bloed door je aderen, in je harteklop en ademhaling.

Mystiek vind je in meerdere geschriften van Johannes en in de deze zin uit de Openbaring van Johannes: *Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt.* 'Manna' komt uit de woestijnverhalen van Israël. Toen het volk van Israël door God werd bevrijd uit Egypte maakte het een woestijnreis richting het Beloofde Land. In de gortdroge woestijn voedde God de Israëlieten met manna: stukjes wit spul dat 's morgensvroeg als dauw over het woestijnzand lag. Toen de Israëlieten het voor eerst opdraapten zeiden ze tegen elkaar in het Hebreeuws: *Man-ná*, vertaald: 'Wat is dit?' Het is een mooie definitie van mystiek. Mystiek is dat stukje kennis-van-God in jou... als je het uit zou willen leggen aan de ander dan denk je bij jezelf: 'Waar héb ik het over?' En je

gesprekspartner kijkt je aan van '*Manna*, wat is dit - waar héb jij het over?' Waarop jij dan zegt: 'Ik kan het je niet uitleggen. Je begrijpt het wanneer je het proeft. En als je het eenmaal hebt geproefd kan je het niet meer ont-proeven'. Mystiek is dat je iets hebt geproefd van Jezus en je kan het niet uitleggen, maar je kan het ook niet ont-proeven.

Wanneer je de afgelopen weken je energie en tijd hebt gegeven om je geloof uit te delen, is het nu tijd om terug te keren naar wat je hebt geproefd van God en niet meer kan ont-proeven. Jezus noemt het 'overwinnen'. *Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven*. Overwinnen betekent dat je iets hebt gevonden van Jezus dat je niet meer kan ont-vinden. Al zouden ze je martelen. Al zouden ze je dwingen om je geloof te verloochenen en je zou murw geslagen toegeven aan de druk en je geloof afzweren: 'Ik geloof niet in God, niet in Jezus, niet in de heilige Geest!'... dan nóg zou er een stukje in jezelf zijn dat stiekem fluistert: 'Maar ik geloof wél'.

De eerste christenen wisten dat ze juist door die innerlijke kennis onbereikbaar voor iedereen hun geloof konden delen met iedereen - ook al zouden ze voor de leeuwen gegooid worden. Anno 2023 worden we niet meer letterlijk voor de leeuwen gegooid. Maar we kennen wel het gevoel van 'op zijn'. Alles hebben gegeven en leeg achterblijven. Ik bedoel, ik heb de afgelopen weken lastige Zuidbroekers proberen lief te hebben met dit lastige hart van mij... en ik vond het redelijk slopend.

Je geloof delen betekent iets authentieks van jezelf delen door met anderen om te gaan op hartsniveau. Dan kom je het lastige van de ander tegen en nog lastiger: het lastige van jezelf. Wanneer je warme choco uitdeelt, een Zuidbroeker tegen je zegt: 'Hij is wat lauw' en je op z'n minst van binnen even diep zucht. Wanneer je mensen een plek geeft in je huis terwijl je zélf verlangt naar een eigen rustige plek. Wanneer je op Alpha nog eens het diepere gesprek aangaat terwijl je moe bent van het overbruggen van verschillen. Wanneer je in je jongerengroep een jongere ontvangt die nog helemaal niet gewend is aan kerk en geloof en jij je afvraagt wat dat met de jouw vertrouwde groep doet. Het zijn vormen van tegendruk, soms vanuit anderen, soms vanuit jezelf. Ze maken van 'je-geloof-delen' een ingespannen knokpartij (en meestal is het knokken met jezelf).

Jezus spreekt dan ook over een witte steen waar je nieuwe naam op staat geschreven. Het gaat om een amulet dat mensen in die tijd massaal droegen: een kettinkje om hun hals met daaraan een amulet waarop krachtige magische bezweringen waren gegraveerd. Die amulet hing je om je hals zodat je kracht had om je te verweren tegen wie je vervloekte of je te verdedigen tegen bezweringen die je tegenstanders over je uitspraken in donkere rituelen.

Jezus hangt je ook zo'n ketting en steentje om. Alleen deze is wit: de kleur van de linnen priesterkleding waarmee gelovigen in de hemel worden gekleed die gemarteld en gestorven zijn vanwege hun geloof. Op deze ketting plus steentje staan geen magische formuleringen - jouw nieuwe naam is er op gegraveerd. Magie ging over anderen willen controleren en de realiteit naar je hand willen zetten. Deze nieuwe naam van jou gaat over loslaten en je

overgeven aan de realiteit van God-in-jou en jij-in-God. Laat de ingespannen knokpartij maar even. Er word je een nieuwe naam gegeven, net zo niet-onder-woorden-te-brengen als Gods eigen naam. Net als het verborgen manna, Jezus' aanwezigheid in jouw leven, dat je niet uit kan leggen maar ook niet kan ont-proeven wanneer je het eenmaal geproefd hebt.

Je geloof delen doe je en kan je en wil je omdat je iets hebt gehoord dat je niet meer kan ont-horen. Als het er op aankomt dan weet ik gewoon: ik leef in een Liefde die me boven mijzelf uittilt, ik sta aan de voet van een kruis -bloed van Jezus op de paal- en het is zijn liefde die me gegrepen heeft: ik kan niets anders dan mijn verloren naaste proberen lief te hebben met dit verloren hart van mij.

Het geloof heeft een openbaar karakter, naar buiten toe. Maar er is ook iets mystieks: een weten van God dat je tegelijkertijd weet en niet-weet omdat het niet-rationeel, niet-aards en on-uitdeelbaar is. Na de afgelopen Kerstweken is het nu tijd voor wat je niet kan delen maar ook niet kan ont-proeven. AMEN.